

Europarlamentarai patvirtino teisės viršenybės sąlygą ES lėšoms gauti

Trečiadienį Europos Parlamentas (EP) patvirtino su ES Taryba suderintą sprendimą, pagal kurį teisės viršenybės principo nesilaikysiančios valstybės rizikuos netekti ES lėšų.

Teisės viršenybės pažeidimais bus laikomi ne tik tiesioginiai ES lėšų naudojimo pažeidimai, tokie kaip korupcija ar sukčiavimas, bet ir ES lėšų valdymui riziką keliantys atvejai, kai sistemiškai nepaisoma pamatinių ES vertybių – demokratijos, teismų nepriklausomumo ar teisės į teisingą teismą, taip pat neištaisomi neteisėti sprendimai. Europarlamentarai derybose iškovojo atskirą straipsnį, kuriame išvardijami šie konkretūs pažeidimų atvejai.

Europarlamentarams pavyko iki 7–9 mėnesių sutrumpinti laiką, per kurį ES institucijos turės imtis priemonių. Europos Komisija, nustačiusi pažeidimą ES valstybėje, pasiūlys, kad jai būtų pritaikytas sąlygiškumo mechanizmas, o vėliau sumažinti arba įšaldyti mokėjimai iš ES biudžeto. Tada ES Taryba per mėnesį (arba per tris mėnesius išimtiniais atvejais) turės kvalifikuota balsų dauguma balsuoti dėl siūlomų priemonių.

Kad dėl valstybės veiksmų nenukentėtų galutiniai ES paramos gavėjai – studentai, ūkininkai ar nevyriausybinės organizacijos, numatyta, kad jie turės galimybę užpildyti paraišką internetu ir taip gauti numatytas lėšas. Komisija taip pat turės galimybę atlikti finansinę korekciją ir sumažinti kitą paramos dalį teisės viršenybės neužtikrinančiai valstybei.

Trečiadienį surengtoje diskusijoje daugelis europarlamentarų teigiamai įvertino pasiektus susitarimus dėl daugiamečio ES biudžeto, ekonomikos gaivinimo fondo bei teisės viršenybės sąlygos. Kartu jie įspėjo, kad ši sąlyga turi būti įgyvendinama.

EP pranešėjas Petri Sarvamaa (Europos liaudies partija, Suomija) pažymėjo: „Pasiekėme, kad teisės viršenybės sąlyga taptų įstatymu. Jokia vienašalė deklaracija negali pakeisti šio fakto. Ši sąlyga leis mums ištirti abejotinus planus panaudoti ES lėšas prieš ES vertybes. Parlamentas užtikrino, kad visi reikalingi punktai būtų įtraukti į reglamentą ir kad tekstas išliktų nepakeistas. Tikimės, kad Komisija, kaip sutarčių sergėtoja, savarankiškai pradės jį taikyti nuo 2021 m. sausio 1 d. To laukia ir europiečiai.“

Kita EP pranešėja Eider Gardiazabal Rubial (Socialistai ir demokratai, Ispanija) pridūrė: „ES nėra organizacija, kurioje galima išsaugoti savo teises, bet nevykdyti įsipareigojimų. Tai

bendromis vertybėmis paremta bendruomenė, kurią valstybės narės ir piliečiai privalo palaikyti. Šiandien priimtas mechanizmas, susiejantis ES biudžetą su teisės viršenybės principo laikymusi, yra didelis Parlamento laimėjimas. EP užtikrino, kad biudžeto sankcijos būtų taikomos tiesiogiai pažeidėjams, o ne galutiniams naudos gavėjams. Įterpėme apsaugos nuostatą, kad studentai, tyrėjai, įmonės ir nevyriausybinės organizacijos nebūtų paveiktos.“

Naujasis reglamentas bus taikomas nuo 2021 m. sausio 1 d. visiems ES fondams, kuriuos kartu valdo Europos Komisija ir ES šalių vyriausybės.

Daugiau

[Biudžeto kontrolės komitetas](#)

Susisiekti

Agnese KRIVADE

Press Officer

☎ (+32) 228 46 718 (BXL)

☎ (+32) 470 89 01 46

✉ agnese.krivade@europarl.europa.eu

✉ cont-press@europarl.europa.eu

🐦 [@EP_BudgControl](https://twitter.com/EP_BudgControl)

Robertas POGORELIS

EP ryšių su žiniasklaida administratorius Lietuvoje

☎ (+370) 5 212 1530

☎ (+33) 3 881 74642 (STR)

☎ (+370) 689 53306

✉ robertas.pogorelis@europarl.europa.eu

Dovaidas PABIRŽIS

EP ryšių su žiniasklaida administratorius Lietuvoje

☎ (+370) 5 212 0766

☎ (+370) 685 51121

✉ dovaidas.pabirzis@europarl.europa.eu
